

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
Danmark

Dato: 26. januar 2022
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsbeh: BETU
Sagsnr.: 2021-187-0043
Dok.: 2275348

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 22 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logging) m.v.) (L 93), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. december 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Preben Bang Henriksen (V).

Nick Hækkerup

/

Louise Mariegaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 22 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (Revision af reglerne om registrering og opbevaring af oplysninger om teletrafik (logning) m.v.) (L 93)

”Vil ministeren som opfølgning på den tekniske gennemgang af forslaget den 25. november oplyse, hvor ofte en tiltalt er gået fri på grund af manglende logning, og vil ministeren vurdere, hvor mange tiltalte, der kommer til at gå fri pga. manglende logning?”

Svar:

Justitsministeriet har anmodet Rigspolitiet om bidrag til besvarelsen. Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Efter gældende regler skal teleudbydere registrere og opbevare en række typer teledata i 1 år (logning), og det er Rigspolitiets erfaring, at teleudbydere generelt lever op til forpligtelserne, således at oplysningerne er til stede hos teleudbydere, når politiet anmoder om at få udleveret oplysningerne til brug for efterforskning af straffesager. Det er således ikke Rigspolitiets vurdering, at tiltalte personer hidtil er ”gået fri” på grund af manglende registrering og opbevaring af trafikdata (logning).

Hvis det fremsatte lovforslag vedtages, kan der opstå tre situationer, hvor politiet ikke kan få adgang til teleoplysninger i samme omfang som i dag.

For det første vil politiet ikke længere kunne få adgang til logningspligtige oplysninger om, hvilke sendemaster og masteceller eller lignende, en telefon har været sat i forbindelse med, til bekæmpelse af al kriminalitet. Det skyldes, at logningspligtige trafikdata efter lovforslaget alene vil kunne udleveres til bekæmpelse af grov kriminalitet og beskyttelse af den nationale sikkerhed.

For det andet vil politiet få adgang til færre logningspligtige oplysninger, hvis den i lovforslaget beskrevne væsentlige procesrisiko udløses, og det ved domstolene endeligt konkluderes, at trafikdata, der er logget som følge af en generel og udifferentieret logningspligt, alene kan anvendes til brug for efterforskning af trusler mod den nationale sikkerhed. Det vil medføre, at store mængder trafikdata, som ellers logges som følge af en generel og udifferentieret logningspligt af hensyn til den nationale sikkerhed, ikke vil kunne udleveres til politiet til brug for efterforskning af grov kriminalitet (som mord og voldtægt).

For det tredje vil det, når der alene foretages målrettet logning, kun være logget logningspligtige trafikdata vedrørende bestemte områder og personer. Der vil således være områder og personer, som ikke vil være omfattet af målrettet logning.

Politiet vil dog efter det fremsatte lovforslag både i perioder med generel og udifferentieret logning af trafikdata og i perioder med målrettet logning af trafikdata i medfør af reglerne om edition kunne indhente ikke-logningspligtige oplysninger, i det omfang udbyderne måtte ligge inde med disse oplysninger af hensyn til fakturering eller fejlretning mv., uden et kriminalitetskrav. Det vil sige, at ikke-logningspligtige oplysninger også vil kunne indhentes til efterforskning af kriminalitet, der ikke karakteriseres som grov i det fremsatte lovforslag. Sådanne ikke-logningspligtige oplysninger vil generelt omfatte lokaliseringsdata i forbindelse med internetbrug og lokaliseringsdata fra inaktive mobiltelefoner vedrørende alle brugere over hele landet. I perioder med målrettet logning vil ikke-logningspligtige oplysninger desuden omfatte trafikdata vedrørende personer og områder, der ikke er omfattet af en pligt til målrettet logning af trafikdata. Udbyderne opbevarer dog efter det oplyste som udgangspunkt kun ikke-logningspligtige oplysninger i ca. 2 uger fra registreringstidspunktet. Her skal politiet altså hurtigt indhente en kendelse til at få adgang til oplysningerne – ellers forspildes muligheden for at indhente de ikke-logningspligtige oplysninger.

Det er Rigspolitiets vurdering, at lovforslaget vil få mærkbare negative konsekvenser for efterforskning og retsforfølgning af en lang række kriminalitetsformer, herunder men ikke begrænset til de alvorligste personfarlige forbrydelser. Det gælder særligt i situationer med målrettet logning, hvor den logningspligtige datamængde reduceres væsentligt. Det skyldes, at trafikdata ikke længere i samme omfang vil kunne sætte retning i politiets efterforskninger, ligesom det ikke længere vil være muligt i nær samme omfang at finde ”nålen i høstakken”, herunder den gerningsperson, som politiet ikke i øvrigt formår at identificere i forbindelse med en efterforskning eller lignende. Hertil kommer, at om der er mulighed for at indhente ikke-logningspligtige oplysninger, vil afhænge af, om udbyderne fortsat ligger inde med denne type oplysninger på det tidspunkt, hvor politiet bliver opmærksomme på behovet for at indhente oplysningerne.

Det er på den baggrund Rigspolitiets vurdering, at efterforskningerne vil blive mere langstrakte og ressourcekrævende, fordi teledata ikke længere vil give det samme overblik i efterforskningerne. Dette kan føre til, at politiet ikke i samme omfang som i dag vil kunne løfte bevisbyrden i sager om kriminalitet, og at gerningspersoner således ikke vil blive dømt.

Det er ikke muligt at opgøre nærmere, hvor ofte eller i hvilke typer efterforskninger dette vil gøre sig gældende, men de ændrede muligheder for at anvende logning vil navnlig få betydning for efterforskninger af sager om grov kriminalitet, hvor steder (gerningssteder, findesteder mv.) og bevægelsesmønstre blandt mistænkte, forurettede og andre personer af interesse for sagen ligger uden for de logningspligtige områder, og hvor de interessante personer i sagen ikke er genstand for personbestemt logning. Svækkelsen af politiets efterforskningsmuligheder vil navnlig gøre sig gældende uden for de større byer.”

Der henvises i øvrigt til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 23 til lovforslaget.